

پاورقی

- ●

●

فراز و فرود حزب توده (قسمت هفناد و هشتم)

ریشه های بی انگیزگی اعضای حزب

در بررسی تاریخ پر فراز و فرود حزب توده، همواره یک پرسش مهم ذهن پژوهشگران و خوانندگان را درگیر می کند: چرا بسیاری از توده ای ها پس از بازداشت، مقاومتی از خود نشان ندادند و فوراً با امضای توبه نامه، به جاسوسان رژیم پهلوی تبدیل شدند یا دست کم، برای همیشه از فعالیت های حزبی و سیاسی کناره گیری کردند؟ ریشه این بی انگیزگی چه بود؟ آیا توده ای ها پس از بازداشت، به پوшالی بودن اعتقادانشان بی می بردند یا آگاهی، به راهی که برگزیده بودند، پشت می کردند؟ واقعیت آن است که بسیاری از توده ای ها، اصولاً درک صحیحی از مارکسیسم نداشتند. بخشی از آنها، افرادی بودند که به دلیل مشکلات اقتصادی و اجتماعی و صرفاً برای مبارزه با رژیم شاه، در دام وعده های حزب افتادند. با این حال ،تعداد زیادی از آنها در یافته بودند که حزب توده، برای بسیاری از سران و مسئولان، تنها پوششی برای رسیدن به اهداف نامشروع و جاه طلبی های فردی است. در قسمت های قبل، به اختلافات متعدد سران حزب توده اشاره کردیم.

«شیر جودت» در خاطراتش می نویسد: «یکی از مشخصات بارز حزب توده این است که در تأسیس و فعالیت آن، کسانی دست اندر کار بوده اند که از جهات گوناگون با هم اختلاف دیرینه داشتند... در بین این افراد اختلافات گوناگون وجود داشت: اختلاف سلیقه، اختلاف ناشی از ضعف در برابر پلیس، اختلاف ایدئولوژیک، اختلاف طبقاتی (بین زندانیان مر قه و زندانیان بی چیز) و غیره. در بین این افراد، اشخاصی بودند که اساساً از کمونیسم اطلاعی نداشتند و فقط چند شعار ضد سر مایه دار ی یا در باره برابری و مساوات و غیره شنیده بودند یا حدا کثر با برخی کمونیست ها گروه و ارانی یا دیگران (ملاقات با ی گفت و گویی کرده بودند... با این همه، ناآگاهی از مارکسیسم دلیل اصلی جدایی سران حزب توده از آن نبود. حقیقت آن است که باندباری در حزب توده، بسیار رواج داشت و اعضای عالی رتبه، به جای تلاش در جهت قدرت گرفتن حزب، در پی برآوردن خواسته های شخصی خود بودند. به همین دلیل پاپوش دوختن برای مخالفان از روش های مر سوم در حزب توده محسوب می شد؛ روشی که بعدها در سایر گروه ها و جریان های چپ نیز، کم و بیش، جریان یافت. در این میان، باند کامبخش – کیانوری، نقش مهمی در این روند ایفا می کرد و در تلاش بود در حزب توده سلطه کامل پیدا کند.

■ **خاطره ای تامل برانگیز**

«فریدون کشاورز»، در خاطرات خود که با عنوان «من متهم می کنم، کمیته مرکزی حزب توده ایران را» به چاپ رسیده است، ماجرای «ستوان قیادی» و سرنوشت او را نقل کرده که در خور تأمل است. «کشاورز» می گوید: «تقریباً ساعت هفت بود که زنگ در به صدا درآمد. ستوان یکم پلیس ایران، قیادی، رفیق دیگر افسر ما بود که گفته خودش دلش تنگ شده بود و به دیدن ما آمد. سر میز شام نشستیم و ضمن شام و پس از آن قیادی شروع به شکایت از رهبری حزب و به خصوص کامبخش و کیانوری کرد. او برای ما بعضی از فعالیت های خود را که در ایران به نفع حزب انجام داده بود، شرح داد... و می گفت: همه می دانند که اگر من در این حالت گیر می افتادم، مجازات من اعدام بود. در اینجا او به گریه افتاد و گفت: آن چه را که من از این ها در ایران دیدم و آن چه را که من راجع به جنایات آنها در مهاجرت دانستم و دیدم که در شوروی کاری برای مردم ایران انجام نمی دهند و حاضر نیستند که به ایران مراجعت کرده و مخفیانه فعالیت کنند... من دیگر به قدری متنفر و مایوس شده ام که تصمیم گرفته ام در خواست کنم به ایران فرستاده شوم و در آن جا به محض ورود کاری خواهم کرد که اعدام کنند تا بتوانم شرف و حیثیت خود را بر گردانم... حزب توده را هم که راهم کرد و به تقاضای خودش، رهبری حزب توده را شروعی ها، او را در مرز خراسان تحویل ارتش ایران دادند و او در مرز ایران، فوراً تیران شد.»

جناب آقای دکتر پوریوسف

لیاقت و شایستگی شما بیش از این است .
تبریکات اینجانب را پذیرا باشید .

محمد باصری
۰۹۳۴۶۱۵۸/۰۳/۱۳۹۳

جناب آقای منس ضیایی

ریاست محترم

اداره راه و شهرسازی گناباد

برخود لازم می دانیم از خدمات ارزنده و شایسته جنابعالی در اجرای زیر سازی شانه سازی ، نگهداری ، مرمت و روکش آسفالت راههای مواصلاتی و روستایی شهرستان تشکر و قدردانی نماییم .
از طرف اهالی و شورا های اسلامی و دیهاریهای بخش کاخک
۰۹۳۴۶۵۶۰/۰۳/۱۳۹۳

جناب آقای منس حمید غزنی فر

مدیر عامل محترم شرکت ساختمانی عقابیی

کسب عنوان چهره ماندگار **مدیریت ایران**

که نشانگر شایستگی های برجسته جنابعالی در عرصه خدمت صادقانه می باشد را تبریک عرض نموده و سربلندی روز افزون برایتان آرزو نمیدیم.

(مدیریت و پرسنل مشکین گستر خراسان و ایزو کام شرق مسعود زلفی)
(سراپوش) تهیه و پخش افزودنی های کمکی بتن- حمید آتش افروز
۰۹۳۴۶۵۸۱/۰۳/۱۳۹۳

جایگاه کتاب و کتابخوانی در دوران طلایی تمدن اسلامی

جواد نوائیان رودسری

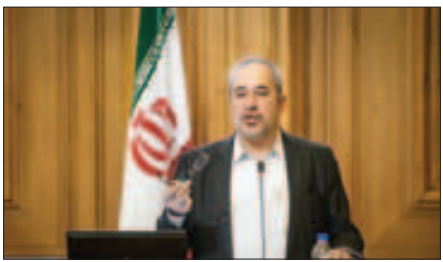
info@khorasannews.com

استاد محمدرضا حکیمی در کتاب ارزشمند «دانش مسلمین» می نویسد: «در باره اهمیت و عظمت و وسعت کتابخانه در اسلام و تأسیس این بنیاد عظیم فرهنگی و اندیشه ای نیازمند بحث چندانی نیستیم. زیرا این مسئله امروز شناخته شده است. آزادی علم در اسلام و ترویج نگه داری آثار اندیشه ای ، خود عامل مؤثری بود برای اهمیت دادن هر فرد مسلمان به کتاب و اثر مکتوب دینی و فکری... روزی که شاید در همه اروپا، ۱۲ تن یافت نمی شدند که نوشتن و خواندن بدانند، در نیشابور ۱۲ هزار قلمدان مَرُوع بیرون می آمد تک حذیث را از زبان فرزند پیامبر (ص) بنویسند.»

نخستین کتابخانه های جهان اسلام، در مساجد تأسیس شد. مسلمانان، طبق آموزه های اسلامی، برای علم و دانش ارزش فراوانی قائل بودند و از آن جا که مهم ترین راه گسترش دانش، نشر و پاسداری از میراث مکتوب بود، نشر کتاب واحداث کتابخانه ها در جهان اسلام گسترش یافت و در مدتی کوتاه، به سنتی جاری در فرهنگ عمومی تبدیل شد. به تدریج، کتابخانه ها جنبه عمومی یافت. در تمامی مساجد، آفرین بر قرآن کریم، مجموعه ای از کتاب های حدیث، تفسیر، فقه، سیره و کلام نگهداری می شد که علاقه مندان به آن مراجعه می کردند. همین امر باعث شد وقف کتاب، به عنوان سنتی حسنه و مطابق با آموزه های دین مبین اسلام، در جامعه گسترش پیدا کند.

■ **نخستین کتابخانه های جهان اسلام**

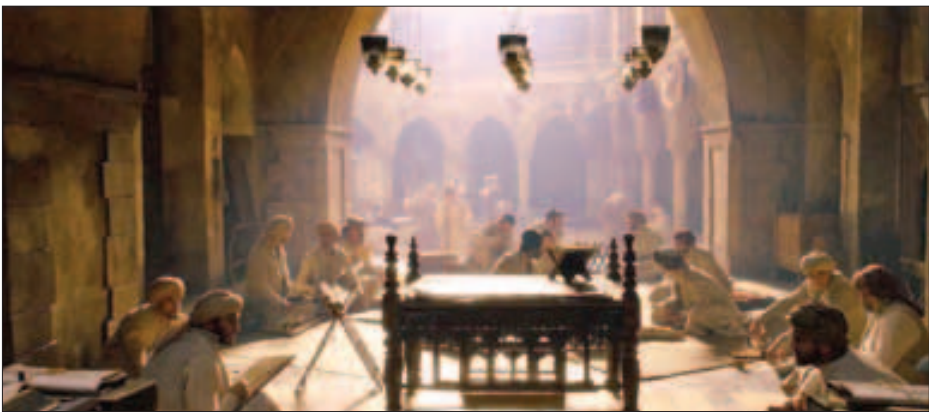
ظاهراً نخستین اقدام جدی برای تأسیس کتابخانه، به معنای واقعی آن، در دوران خلافت عباسی انجام شد. «بیت الحکمه» که توسط هارون و به روایتی دیگر، توسط مأمون عباسی پایه گذاری شد و تقلیدی نوین از دانشگاه جندی شاپور ایران بود، نخستین مرکز تخصصی نگهداری و ترجمه کتاب در جهان اسلام محسوب می شد. هر چند حدود یک قرن قبل از آن، افراد متمولی مانند «خالد اموی»، به گردآوری و نگهداری کتاب های مربوط به برخی علوم، مانند شیمی، پرداخته بودند؛ اما به نوشته مورخان، «بیت الحکمه»، صاحب کتابخانه ای بود که به لحاظ گستر دگی و تعدد کتاب، تا آن زمان بی سابقه به شمار می آمد. با این که بر خوردر خصمانه متوکل عباسی با کتاب و کتابخانه ها، منجر به از رونق افتادن «بیت الحکمه»، اما نهضت ترجمه کتاب های سایر ملل به زبان عربی، موجی ایجاد کرد که تا چند قرن بعد، جهان اسلام را به کانون اصلی تولید و انتشار کتاب و تأسیس کتابخانه های مجهز و بزرگ مبدل کرد. نگارش و ترجمه کتاب، چنان در جهان اسلام گسترش یافت که در بازار هر شهر، یک قسمتی به کتابفروشان، کتابان و صحافان اختصاص داشت. کثرت آثار تولید شده، هم باعث غنای

اکرم محمدی – کتاب های مستهلک توسط ساز مان فرهنگی هنری شهرداری تهران، از کتابخانه جامع آوری و به مناطق محروم ارسال می شود. به گزارش خراسان، محمود صلاحي، رئیس سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران، به مناسبت هفته کتاب و کتابخوانی در نشست بااعلام این خبر، گفت:وجه غالب انقلاب ما، فرهنگی بود و پیرداختن به موضوعات فرهنگی، یکی از مهم ترین کار های ماست تا جایی که بعداز انقلاب حدود یک میلیون کتاب به چاپ رسیده است. وی به همکاری سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران با وزارت ار شاد اشاره کرد و گفت: نیم درصد از سهم نهاد کتابخانه های عمومی کشور از طریق شهرداری تامین می شود. صلاحی افزود: طرح جمعیت کتابخانه های شهر تهران از ابتدای سال ۹۴ اجرا شده است و علاوه بر آن، مدیریت یکپار چه کتابخانه ها تحت نظارت سازمان فرهنگی هنری ، انجام می شود. همچنین، در حال فهرست نویسی این آثار در فرهنگسرای شفق هستیم

هفته کتاب فرصت خوبی

برای تشویق مردم به مطالعه است

مانند «مقدسی» برای نسخه برداری و تألیف آثارشان، به آن مراجعه می کردند. افزون بر این، صاحب بن عَباد، برای کسانی که مشتاق مطالعه بودند، اما به دلیل فقر، قادر به خرید کتاب نبودند، کتابخانه ای عمومی در «ری» تأسیس کرد که شهرتی عالمگیر یافت. رونق بازار کتاب و تأسیس کتابخانه در جهان اسلام، به ایران و عراق عجم محدود نمی شد. در شام، فلسطین، اسکندریه، قاهره، شمال آفریقا و اندلس، کتابخانه های بزرگ و عمومی ایجاد شده بود که عموم مردم از جمله، اروپاییانی که با سودای علم آموزی به سرزمین های اسلامی سرازیر شده بودند، از آن ها استفاده می کردند.

در همین زمینه، «المجسی»، مورخ مصری، به «دار العلم» مصر و شهرت کتابخانه آن اشاره کرده است. این کتابخانه در سال (۳۹۵ ه‍.ق) توسط دولت فاطمی مصر تأسیس شد. «دار العلم» مصر تنها در رشته فلسفه و علوم قدیم، ۱۸ هزار جلد کتاب داشت. این در حالی بود که به جز کتابخانه مصر، کتابخانه ای بزرگ تأسیس کرد به نام «الفاضلیه»، «الصاحبیه» و «الکاملیه»، در سرزمین مصر وجود داشت که هزاران جلد کتاب را در خود جای داده بودند. پیش از آن، در حدود سال ۳۸۰ ه‍.ق)، «عزیز» حاکم فاطمی مصر، کتابخانه ای بزرگ تأسیس کرد به نام «کندیک» به ۴۰ هزار جلد کتاب در آن نگهداری می شد و از مجموع کتاب های کتابخانه او، ۶۵۰۰ جلد کتاب به ریاضیات و ۱۸۰۰ جلد کتاب به فلسفه اختصاص داشت.

■ **هنر اسلامی در خدمت فرهنگ کتابخوانی**

با رونق گرفتن بازار کتاب و تأسیس کتابخانه، معماری اسلامی نیز برای ایجاد فضای مناسب مطالعه به کار گرفته شد. «الحاکم بالله»، حاکم فاطمی، در حدود سال ۴۱۰ ه‍.ق)، کتابخانه ای با معماری نوین در «فسطاط» مصر تأسیس کرد. این کتابخانه که در دوره های بعد به الگویی برای تأسیس کتابخانه در مغرب زمین تبدیل شد، تالار مطالعه ای بزرگ داشت که دور تا دور آن، طاقچه ها و قفسه های متعددی برای نگهداری کتاب ها تعبیه

پیک اندیشه

- ●

●

روند نزولی شمارگان کتاب، خطر آفرین است

باشد. باید به مطالعه فرهنگی توجه بیشتری شود چرا که کتاب نان و آب است. معاون فرهنگی وزیر فرهنگ و ار شاد اسلامی با اشاره به اینکه نخستین نمایشگاه تخصصی هنر در هفته کتاب با دو هزار عنوان کتاب جدید در این دوره فعال است، گفت: حضور نویسندگان زن در حوزه های مختلف به دانش افزایی منجر شده است و نباید چشمان را به روی این اتفاقات خوب ببندیم.

خراسان روزنامه صبح ایران
سه شنبه ۲۶ آبان ۱۳۹۴، صفحہ ۱۳۳۷، شماره ۱۹۱۲۲

دیر بیست و سومین دوره هفته کتاب جمهوری اسلامی ایران، با تأکید بر این نکته که باید زیر ساخت های دسترسی آسان مردم به کتاب فراهم شود، گفت: هفته کتاب فرصت خوبی برای تشویق مردم به مطالعه است. به گزارش ایبنا، مجید غلامی، جلسه، اظهار کرد: حقیقت امر این است که مردم ایران کتاب را نه به عنوان هفته بلکه به عنوان سال، دهه، صد و قرن ه می شناسند.

سخن اندیشه

محمد علی ندائی

info@khorasannews.com

حضرت رقیه‌ب‌س، دُر دانه امام حسین (ع)

کاروان داغ‌دیده عاشور اییان از کوفه، شهر به شهر گذر کرد تا به دروازه شام رسید. با این که ۲۰ روز از شهادت سرور و سالار شهیدان حضرت ابا عبدل... (الحسین (ع) و دیگر خاندان و اصحاب امام (ع) در کربلا می گذشت، اما از عصر عاشورا، برای آنان هر روز، عاشورا هر شهر و دیار، کربلا بود. از یک سو، با چشم خونبار نظاره گر سر های عزیزان شهید خود بودند و از دیگر سو زنجیر اسیری را بر گردن و شلاق ستم را بر سر خود احساس می کردند. آه خدایا! بر سر مسلمانان چه آمده است که هنوز نیم قرن از حلت زنجیر سوز پیمیر اعظم (ص) نگذشته، با خاندان و اهل بیت ایشان، علیهم السلام چنین رفتاری شود؟

■ **در خواست ام کلثوم (س) از شمر**

سید بن طاووس در لُهو ف نقل می کند که چون کاروان عاشور اییان به همراه سر مهر حضرت امام حسین (ع) به نزدیکی شام رسید، حضرت ام کلثوم (س) نزد شمر رفت و از او خواست: وقتی خواستی مرا وارد شهر (دمشق) کنی، از دری وارد کن که در آن جاتماشایچان کم باشند و به افرادت بگوسر های شهیدار از میان محمل‌های بیرون بر ندو! اما فاصله بگیر ند تا کمتر نگاه تماشاچیان به ما بیفتد. اما شمر لعین که قساوت و شقاوت او از حد گذشته بود، در خلاف خواسته حضرت ام کلثوم (س)، دستور داد سر ها را بر سر نیزه کند و در وسط کاروان اسیران حرکت دهد و اهل بیت پیامبر (ص) را این گونه از میان تماشاچیان عبور دهند.

■ **کاروان عاشورایی در مجلس یزید انقلاب می کند**

کاروان عاشورایی خاندان امیرالمؤمنین... (الحسین (ع) را در حالی که آن‌ها را به ریسمانی بسته بودند، به مجلس یزید وارد کردند. سپس سر امام حسین (ع) را در مقابل یزید گذاشتند و زنان را پشت سر او جای دادند که سر مقدس امام (ع) امشاهده کنند، اما چون چشم آن داغ‌دیدگان بر سر مطهر افتاد، شیون سر دادند تا حدی که راوی می گوید: به خدا قسم پاناله حضرت زینب (س) تمام حاضران در مجلس گریستند ولی یزید سنگدل، ساکت و خاموش بود. به این ترتیب، مجلسی که یزید به نشانه پیروزی بر پا کرده بود به صحنه جنگ مر عاشور اییان ضد او تبدیل شد و با خلیه حماسی حضرت زینب (س) و امام سجاد (ع) در مجلس، پیروزی ظاهری یزید نیز، نزد افکار عمومی به شکست تبدیل شد و احساسات و عواطف راضد او بر انگیزت، آن هم در مرکز خلافت در مجلس جششش! تا حدی که مجبور شد بار سربوایی نبرد با حضرت ابا عبدل... (ع) را به گردن این زیاد بیندار دو به طاهر خود را از آن تنگ‌میر کند.

■ **در دانه امام حسین (ع) خواب پدر را می بیند**

در ایامی که اهل بیت ابا عبدل... (ع) در شام بودند، اتفاقی رخ داد که غم و مصیبت آن داغ‌دیدگان را بیشتر کرد. محدث قمی در منتهی الآمال می نویسد: دختری چهار ساله (رخی سه ساله گفته اند) از خاندان نبوت، شبی از خواب بیدار شد و گفت: پدرم حسین (ع) کجاست؟ الا ن او را در خواب دیدم. در این حال زنان و کودکان با شنیدن سخنان این دختر چهار ساله به گریه افتادند و شیون و فغان سر دادند. صدای گریه عاشورایی یزید را از خواب بیدار کرد و از حال و احوال کاروان حضرت ابا عبدل... (ع) پرسید. به او خبر دادند که دختر ابا عبدل... (ع) پانانه بابا را گرفته است. یزید دستور داد سر مطهر ابا عبدل... (ع) را پیش آن طفل چهار ساله بگذارد. ند چون سر مطهر را آوردند، دختر ک با جزن و اندوه پرسید: این چیست؟ گفتند: سر پدرت ابا عبدل... (الحسین (ع) است. آن دختر ترسید و آو فغان سر داد و زنجور و بیمار شد و پس از چند روز جان به جان آفرین تسلیم کرد. این چنین شد که حضرت رقیه (س) در دمشق به آسمان پرو کشید تا برای همیشه ایام، شاهد و یادآور رنج و مظلومیت ابا عبدل... (الحسین (ع) باشد و اکنون آرامگاه مطهر آن در دانه امام حسین (ع) در دمشق پذیرای عاشقان حضرت ابا عبدل... (الحسین (ع) است.

همکاران گرامی

سرکار خانم دکتر آرتی

و سرکار خانم دکتر یاکه دضلیان

ارتقاء شایسته شما را به مقام شامخ استادی دانشگاه تبریک عرض می نماییم. موفقیت روز افزون شما را از خداوند متعال خواهیمیم. **گروه زنان بیمارستان قائم (عج)**
۰۹۳۴۶۵۳۷/۰۳/۱۳۹۳

نیک اندیش ارجمند

جناب منس سراب ارجمند

مدیریت محترم هتل سلام

بر گزیده شدن شما، به عنوان چهره ماندگار مدیریت ایران، که بی تردید انتخابی است شایسته، این حسن انتخاب را تبریک عرض می نماییم.

موسسه خیریه توانبخشی

همدم (فتح المبین)
۰۹۳۴۶۵۱۲/۰۳/۱۳۹۳

«آگهی مناقصه»

شرکت داروسازی ثامن در نظر دارد امور ترخیص کالاها ی و وارداتی و صادراتی خود را به مدت یک سال به پیمانکار و انکار نماید. لذا واجدین شرایط می توانند جهت شرکت در مناقصه و دریافت فرم های مربوطه حداکثر ظرف مدت ۷ روز پس از درج آگهی (۹۴/۸/۲۶) به محل شرکت واقع در جاده مشهد- قوچان- سه راهی خرمین و خرمین در بازرگانی خرایی (شریفی) ۳۵۰۰ و یا دفتر تهران - خیابان شهید گمنام- خیابان جهان آرا- خیابان ۳۱ (شریفی) پلاک ۲۵، طبقه چهارم غربی تلفن ۸۸۲۲۹۰۱۷ مراجعه نمایند. مهلت تحویل پیشنهادات در پاکت های سربسته و مهرور شده تا پایان وقت اداری به تاریخ ۹۴/۹/۱۰ و بازگشایی پاکتها در تاریخ ۹۴/۹/۱۶ خواهد بود. سایر اطلاعات در اوراق مناقصه ارائه خواهد شد.